

”EN JÄVLA LANG KANOT!!”

Velkommen til en beretning om 2½ uges roning på søer, kanaler og elve i broderlandet mod øst, nærmere bestemt ruten Göteborg – Vänern – Dalslandskanalen i Sverige.

Deltagere:

(Hele turen) Karsten Handrup, Sune Andersen, Sune Mørch og Troels Højberg (Skiftet midtvejs) Palle Jørgensen og Jesper Larsen

Indledende manøvrer

Ideen om en langtur i Sverige opstod tilbage i 2002, hvor de første tanker om at ro fra Göteborg til Stockholm nåede overfladen. Det endelige bådhold var dog først sat i maj 2004, hvorfor turen først kunne foretages denne sommer.

Planen var, efter at have taget færgen fra

Frederikshavn, at ro fra Göteborg i starten af juli. Vi planlagde oprindeligt at bruge tre uger på projektet, men vi blev efterhånden opsat på at ro til Stockholm og retur, en tur der umiddelbart blev målt til ca. 800 km. (Hvor kom det fra? Den mere reelle tur er på 1400 km.) Ergo blev turen forlænget med en uge, så vi havde altså i alt fire uger at gøre godt med. Selve planlægning skete i hyggeligt selskab under manganen en grillaften i klubben.

Turen blev godkendt på behørig vis, og vi var så heldige at få den herlige, men dog lidt aldrende, båd Delfin med på turen.

Turen

Inrigger på E45

Den første dag på langturen startede i Egå kl 6, hvor bådtrailereren skulle hentes. Herefter mødtes alle bortset fra Troels og Jesper, der var på Roskilde Festival, i klubben for at pakke båden. Med Delfin sikkert placeret på bådtrailereren og bagagerummet fyldt med langtursoppakning tog vi af sted mod Frederikshavn. Her kunne båden stå i haven hos Sune M.'s svigermekanik indtil næste dag, hvor vi skulle med færgen. Om aftenen stødte Sune A og Trætte Troels til selskabet.

Vi stod op kl 1.30, da vi skulle med færgen kl 3.45 og inden da nå at køre båden ca. en km ned til færgen. Ved færgen stillede vi os op i bilkøen på E45, hvilket medførte en del stirrende blikke, bl.a. var der kun en enkelt dame i billetlugen, men da vi nåede frem var der pludselig tre damer, der skulle ”et eller andet” i billetlugen, primært kikke ud. Det gik desværre ret hurtigt med at komme gennem billetteringen, så vi fik lov til at stå på Frederikshavn havn i en times tid. I samme time valgte ham for oven sjovt nok, at det skulle regne temmelig meget. Da færgen kom, var vi dog heldige nok til at være nogle af de første, der kom om bord. Efter vi havde brugt tid på at sikre os, at

båden stod godt nok, var der desværre fyldt op med sovende mennesker overalt, så vi sov på gulvet hele vejen. Der kan man nu sove forbavsende godt, når man er træt. Vi nåede til Göteborg ved 7.15 tiden. Her skulle vi gennem tolden (vi havde kun 3 kasser guldøl), og derfra havde vi ca. 800 m hen til et sted, hvor vi kunne få båden i vandet. Desværre kunne vi ikke komme til at proviantere så tidligt, så der gik lige et par timer med at vente på, at butikkerne åbnede. Vi fandt også en boghandel, hvor vi kunne købe søkort over Trollhättankanalen. Ved 10

tiden havde vi fået båden i vandet og kom af sted. Her gik det så op for os, at der ikke var nogen der havde et ur fremme, så skiftene blev lidt anderledes den dag (ca. 2 timer, ca.

1,5 timer og derefter ca. 30 min, hvilket ikke kan anbefales).

Når solen går ned i en sæk, står den op i en bæk

Vi kom af sted ved 9 tiden, og mødte hurtigt vores første sluser, nemlig sluserne i Trollhättankanalen. Sluserne her er meget store, da der er meget tung erhvervstrafik på kanalen, som forbinder Göteborg / Kattgat og Väneren. Det tog ca 15 min per sluse, og den første er meget sjov, men derefter... (prøv det selv, men kun en gang). Om aftenen overnattede vi i Trollhättan.

Efter at have brugt et par timer, om morgenen, på at se på de gamle sluser i Trollhättan, satte vi kurs mod Vänersborg, vi skulle dog lige passere en enkelt sluse mere (suk). I Vänersborg gik vi ind i lystbådehavnen for at proviantere, og vi fik her en del opmærksomhed med vores noget specielle båd, der var flere, der lige skulle forbi eller gå en tur langs havnen. Bl.a. kom der en ældre ægtepar og snakkede, som også skulle høre om vi havde roet helt fra Danmark. De var selv friluftsmennesker og havde cyklet en del i Danmark, så de syntes, at det var sjovt at snakke med nogle danske roere.

Efter endt indkøb var vi klar til at tage af sted igen. Det søde ægtepar kom dog lige forbi inden med en pose kager og en invitation om at komme på frokost eller aftensmad, når vi kom tilbage igen. Vi satte så ud på Väneren, og her var der lidt bølger, men ikke noget vi ikke har set før på Århusbugten. Hen omkring 18 tiden skulle vi beslutte, om vi ville gå ind på vestsiden eller østsiden af Halleberg (ca 1½-2 timer rundt). Da vi havde planlagt den store middag med hakkebøffer,

kartofler, bløde løg og bearnaisesovs valgte vi at gå ind på vestsiden, hvilket skulle vise sig at have indflydelse på resten af turen. Maden var god og overskriften er i øvrigt et gammelt ordsprog, de passer tit!

Solen stod op i en bæk

Det regnede og det regnede og det regnede... Og det blæste, 15-20 m/s fra nord nord-øst, så der var dømt overliggerdag. Sidst på formiddagen blev vi rastløse, så vi tog ind til Vänersborg for at høre ægteparret fra dagen før, om de kendte nogen, der kunne køre båden til Sjötorp. Sjötorp ligger ved starten af Götakanalen, og da det så ud til, at vejret kunne blive ved nogle dage, ville det have været super at få båden transporteret uden om Väneren. De kendte desværre ikke lige nogen, men bød på kaffe og smørrebrød og foreslog, at vi kunne tage til Dalslandskanalen oppe nord på i stedet. Dette ville så give os én dag på Väneren hver vej i stedet for to til tre dage hver vej. Her lærte vi for første gang noget om Vänerens luner. Om aftenen besluttede vi os for at at følge rådet om at tage til Dalslandskanalen.

Bækken er der stadig

Samme vejr som dagen før, så nu havde det regnet konstant i et døgn, og teltet var ved at blive mindre vandtæt. Vinden var den samme sååå... der blev vi liggende. Først på eftermiddagen fik vi besøg af en dame, der havde et tilbud, som vi ikke kunne afslå. Hendes datter boede på en gård tæt på vandet, og tilbudet var, at vi kunne få lov til at ligge i hendes lade. Her var der tørvejr, varmt, grill hvor vi kunne tænde bål, stole og borde. Alt i alt det der mindede om et 4* hotel. Dagen efter var vi stadig blæst inde, regnen var dog holdt op (for det meste), så vi valgte at gå en tur på Halleberget (set i bakspejlet, var dette en FEJL) for at lave et eller andet. Dette tog nogle timer, og mens vi var væk lagde vinden sig næsten helt. Da vi kom tilbage, var det desværre for sent til at tage af sted.

Endelig roning

Godt vejr og vindstille. Vi satte kurs mod Köpmannebro, hvor Dalslandskanalen løber ud i Väneren. Vandet var rimeligt med meget små bølger, men da vi rundede den sidste pynt inden Köpmannebro, lagde vinden sig helt og solen skinnede fra en skyfri himmel. Derefter skød vi kun en ringe fart, da vi holdt dasepause ca. hver halve time. Vi rundede Köpmannebro, hvor vi købte slusepas og kort, og efter at have passeret endnu en sluse roede vi videre til Håverud, hvor vi overnattede. Dagen efter havde vi slusning og for lidt roning.

Mere slusning

Igen en dag med for meget slusning og for lidt roning. Vi passerede Bengtsfors, hvor vi købte ind til en hyggelig aften. Vi skulle alligevel have en overliggerdag om torsdagen, hvor Palle skulle hjem og Jesper om bord. Vi vågnede alle ret sent, men fik alligevel først på eftermiddagen kastet Palle på en bus. Sidst på eftermiddagen kom Jespers forældre med øl, telte (det telt vi havde var utæt og træls at slå op hver dag), rugbrød, slik og SNAPS. Nå ja, og Jesper. Snapsen var til ægteparret i Vänersborg, som tak for al den hjælp de havde givet os.

En afstikker til Norge

Vi satte kurs mod Norge (Otteid). Undervejs slusede vi på en lidt alternativ måde, idet slusemesteren (som i øvrigt var dansk), åbnede sluseportene i alle tre kamre, på nær de yderste, og begyndte så at lukke vand ind i. Så kunne man sidde der, og se vandet fosse ned mod os hele vejen oppe fra første kammer. Efter slusen var der så smalt, at vi måtte stage os frem. Om aftenen kom vi frem til Otteid, der er en selvbetjeningshavn, hvor man selv skulle skrive hvor man havde været (ud af 8 havne) og hvor længe og lægge penge. I mangel af norske kroner lagde vi en dansk guldbajer og lidt svenske håndøre.

Nøgenbadning

Egentlig havde vi snakket om at gå syd på mod Ed i Sverige, men fik af vide, at det var en ret kedelig tur, så vi vendte snuden mod Töcksfors i Sverige i stedet. Efter at have monteret det svenske gæsteflag på behørig vis ved grænsen, roede vi videre nordpå i flot solskinsvejr. Lige nord for Töckfors fandt vi os en fin lille "øde" ø med 15 meter strand, hvor Delfin lige kunne stå. Der var også das og et shelter på øen, så vi kunne ikke ønske os mere. Om aftenen blev der badet til den store guldmedalje i det lune søvand, og derefter var der hygge om bålet.

Snuden sydpå / Grill i Bengtfors

Det flotte vejr havde valgt at tage en pause, så vi tog af sted i silende regn. Efter vi havde roet et par sømil nordpå, kom vi til et ret smalt løb, der kom til at markere det nordligste punkt på turen. Her vendte vi om for ro tilbage mod Töcksfors, hvor vi overnattede.

Efter aftale med Troels' forældre, der var på vej mod Nordkap, skulle vi være i Bengtfors om aftenen til grillmad og nye forsyninger (læs: øl). Der blev derfor taget godt ved de godt 60 km fra Töcksfors til Bengtfors. Om aftenen blev det bevist, hvad fem sultne roere kan sætte til livs af vådt og tørt, hvorefter vi gik til ro i vores telte på havnen.

Slusehelvede

Hvad, der på vejen op havde taget to dage, tog vi denne dag på én dag, utroligt hvad lidt erfaring og meget beslutsomhed kan gøre... Vi stod tidligt op for at kunne nå alle sluserne på vej til

Köpmannebro, men måtte lige vente midtvejs i godt og vel en time pga. en turbåd, der skulle igennem sluserne før os, sådan er livet når man er i sluseland, turbåde og politibåde har forsteret (vi mødte kun den første slags). I Håverud trak vi båden over akvedukten til stor beundring for alle turisterne. (ASR er nu repræsenteret i adskillige familiers ferie billeder ;-)). Vi nåede desværre ikke den sidste sluse, men da der kun var omkring fem cm forskel i vandstand, og et par broer så man kunne rekognoscere efter sten o.a., valgte vi at gå uden om, som flere andre både gjorde. Herefter nåede vi frem til kanalens udløb i Vänern, hvor vi overnattede ved en gammel fabrikshal. Om aftenen lagde vi i øvrigt mærke til nogle lokale, der lå og fiskede i en mindre motorbåd ret tæt på kysten.

Delfin som redningsbåd

Dagen startede som den plejede med en kop kaffe, noget morgenmad og lidt mere kaffe... Efterhånden gik det op for os, at båden fra aftenen før IKKE var lokale fiskere, og at de tydeligvis IKKE var ved at vippen båden af det skær, som den tydeligvis stod på. Derimod vinkede de febrilsk for at komme i

kontakt med os. Vi troede først at de bare vinkede til os, men nu er det internationale nødtegn også en svær én, når man er nødt til

at holde fast med den ene arm. Da det nu var gået op for os, at de havde brug for hjælp, fik vi hurtigt sat båden i vandet, og roede ud til dem. På spørgsmålet om de ville af båden, eller om vi skulle hente hjælp, fik vi et klart og hurtigt svar: "Vi vil af NU". Da vi havde forklaret planen, blev styrmand, flag og ror afmonteret på land. Vel ude ved den grundstødte båd blev Delfin bakket ind mellem to skær, og kvinden kunne stige ombord. Efter vi fik hende til at slippe motorbåden, og efterhånden som afstanden til den blev større, livede hun noget op, og smilet på hendes ansigt blev større. På vej ind med den forkomne dame mødte vi en jolle, der var på vej ud for at hente manden.

Efter veloverstået redningsaktion blev båden pakket, og vi begav os ud på Väneren med forhåbninger om en god tur til Vänersborg. Det første lange stræk gik også rigtig fint, med let medvind i starten, og total vindstille lige før frokost. Cirka halvanden time før Vänersborg viste Väneren dog sit sande ansigt. På ti minutter skiftede vejret fra let vind og næsten ingen bølger til hård vind og 1 meter krappe bølger fra 3-4 forskellige retninger. Ved de to første skift var joken om, hvilke bølger båden skulle lægges op i mееeget sjov.... Se det var noget vejr og vand vi aldrig har set på Århusbugten (og håber aldrig at få det at se). Vel inde i Vänersborg fandt vi fladt vand, et drive-in-bingo (Pladen fuld: Dyt alt hvad du har lært) og jolleklub, som vi fik lov at overnatte i. Her var der borde, stole, telte, toiletfaciliteter, bad (GRATIS), ja, i det hele taget alt hvad vi havde brug for.

"Båd"fest i Lilla Edet

Inden vi kom afsted fra Vänersborg, skulle vi lige forbi det flinke ægtepar og aflevere en flaske porsesnaps, som tak for hjælpen. (De var desværre ikke hjemme). Herefter fortsatte vi ned af Trollhättankanalen og nåede frem til Lilla Edet, der ligger ved den sidste sluse før Göteborg. Da vi ankom til havnen lå der omkring fem både, men efter et par timer var havnen godt og vel fyldt op. Hen under aften faldt et par stykker i snak

med nogle andre danskere, mens resten blev tilbage ved teltene og øllene. Da de kom tilbage var vi sjovt nok løbet tør for øl, og så var gode dyr jo rådne. Men der var jo den anden flaske snaps....

Næste dag var lige ved at starte skævt, da alle både i havnen åbenbart havde besluttet sig for at tage af sted før os (eller VAR det bare os, der var lidt langsomme?). Den sidste båd skulle heldigvis også sydpå, og de var så venlige at vente på os. Det skal her lige indskydes, at vi kun slussede gratis på Trollhättankanalen, hvis vi var sammen med andre både. Efter denne sidste sluse gik det sydpå mod Göteborg, og undervejs fik vi booket en færgebillet. Vi valgte den sidste afgang for at være sikre på at nå den, så da vi var fremme i Göteborg ca. kl. 18, havde vi "kun" omkring seks timer at slå ihjel på havnen.

Bådtransport

Vi ankom til Frederikshavn kvart i kvalme (dvs. fire), hvorefter tre mand blev sendt af sted mod Århus for at hente bil og bådtrailer. På grund af diverse praktiske og tekniske detaljer blev klokken omkring 14 før båden kunne sættes på traileren, og den egentlige hjemtransport begyndes. Samme aften begyndte en god uges belejring af ASR's skønne klublokaler, da den herlige båd Delfin jo skulle være færdig inden for en uge.... (Vi nåede det ikke – det tog otte dage).

Alt i alt har vi haft en rigtig god tur i Sverige, på trods af at den ikke blev helt, som vi havde forestillet os. Dalslandskanalen har mange smukke steder at byde på og rigtig godt rofarvand. Kan bestemt anbefales. Som det nok fremgår er vi ikke helt så begejstrede for Väneren, men den er jo også kun en lille del af turen fra Göteborg. Endelig mødte vi utrolig mange hjælpsomme og nysgerrige svenskere, der uanset hvad fordømmene siger om dem, er glade for at have danskere på besøg.

/Sune Mørch og Jesper Larsen